

KONCERTANTNÍ KALABIS a SYMFONIK BRAHMS

Praha, Obecní dům

Julius Hůlek

Abonentní koncert **Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK** věnovaný **Viktoru Kalabisovi** (15. a 16. 2., sledován v pořadí druhý koncert) uvedla předehra *Leonora, op. 72*, třetí a nejčastěji hraná verze ze čtveřice předeher téhož názvu **Ludwiga van Beethovena**. Úsporná, ale pozorná gesta dirigenta **Stanislava Vavříňka** a obdobně profilovaný, vzletný výkon orchestru charakteristicky předznamenaly celý večer. Plynulý tok hudby byl prosvětlen vzdušným výrazem, nezatežkáno zbytečným patosem.

Těžiště večera však spočívalo v díle stylově a umělecko-historicky zcela odlišném, jehož autorem je ten, jemuž byl večer věnován. *Koncert pro housle a orchestr, op. 17 Viktora Kalabise* pochází ze sklonku padesátých let minulého století a více než půlstoletý odstup od doby vzniku mu nic neubírá na ideové i stylové progresivnosti a naléhavosti sdělení, spíše naopak. Je obdařen filozofickým obsahem a mnohotvárně strukturovaným kompozičním mistrovstvím, vsudypřítomným v permanentní paralele sólistické a orchestrální složky. Budiž vytčeno – takřkajíc – před závorku, že houslista **Miroslav Vilímc** (v působnosti koncertního mistra České filharmonie letos završuje druhé desetiletí) v tomto nelehkém zápasu suverénně zvítězil, ať už jde o vskutku koncertantní virtuózní pasáže nebo lyricky založené, kantabilně zpěvné plochy. Technická jistota s naprosto samozřejmou lehkostí pamatovala na pozorné a přesné nástupy, spolehlivou intonaci a jistý smyčec jak kantabilních, tak virtuóz-

ní běhy svazujících legat. Zatímco první věta plynula ve vyrovnaném dialogu, pak ve druhé větě se výrazově patrněji prosazovala sólistova individualita, jejíž koncentrovaná jistota nejmarkantněji zazářila ve větě třetí. Bylo patrné, že dirigent má všestranně náročné dílo rovněž výborně zvládnuté a zažité, přesvědčivá výrazová výslednice byla toho nesporným důkazem. Zařazení *Kalabisova prvního houslového koncertu*, díla v mezinárodním kontextu umělecky nejen srovnatelného, ale i svěbytného, se právě pojednaným provedením ukázalo být skvělým a záslužným dramaturgickým počinem.

Věřím, že zvláště ti tradičněji orientovaní návštěvníci dominantu večera spatřovali v provedení *Symfonie č. 2 D dur, op. 73 Johannaese Brahmsa* po přestávce. Co do stylově snadnější přístupnosti a výrazově efektního lesku díla se jim ani nelze divit. Ovšem ani to by nestačilo, nebýt dirigentova příkladného uchopení a přesvědčivého podání, osobně bych zdůraznil barevně sytou, vpravdě „přírodní“ tónomalbu danou jak jednotlivými nástrojovými sekcemi, tak jejich kombinacemi i celkovým souzněním. Ocenit je třeba způsob, jakým S. Vavřínek dociloval plynulou, tedy nepřerývanou návaznost jednotlivých dílčích úseků v rámci vět, ale i mezi větami navzájem, příkladně a osobitě rovněž stimuloval jednotlivé nástrojové sekce (právem je proto vyvolával v závěrečném děkování). Orchesterální kolektiv přitom nenuceně vedl neokázalými, leč v pravý čas přesnými a účinnými gesty s neutuchající soustředěností. K jedinečným momentům přiřadíme hybnost, vtip a celkově humorný nadhled finále, což také publikum na pozadí vyváženého individuálního i kolektivního interpretačního výkonu vřele a právem ocenilo. ■

Miroslav Vilímc provedl s Pražskými symfoniky houslový koncert Viktora Kalabise.

